

Tax and Legal Newsletter

ცვლილებები საგადასახადო კანონმდებლობაში

2019 წლის იანვარში საქართველოს „საგადასახადო კოდექსში“ მნიშვნელოვანი ცვლილებები არ შესულა.

სხვა საკანონმდებლო ცვლილებები

საპენსიო რეფორმა

2019 წლის 1 იანვრიდან საქართველოში ამოქმედდა „დაგროვებითი პენსიის შესახებ“ საქართველოს კანონის უმნიშვნელოვანესი ნაწილი.

საპენსიო ანგარიშზე თანხის გადარიცხვა და მისი დეკლარირება უნდა განხორციელდეს ხელფასის ჩარიცხვის დღესვე, წინააღმდეგ შემთხვევაში ხელფასის გამცემს, ან თვითდასაქმებულის შემთხვევაში - თვითდასაქმებულს, დაეკისრება მატერიალური პასუხისმგებლობა დარღვევის პირველად აღმოჩენის შემთხვევაში 500 ლარის ოდენობით, ხოლო განმეორებით დარღვევის შემთხვევაში - 1000 ლარის ოდენობით.

მნიშვნელოვანი სასამართლო პრაქტიკა

თბილისის სააპელაციო სასამართლომ საინტერესო გადაწყვეტილება გამოიტანა პირგასამტეხლოს დაკისრებასა და პირგასამტეხლოს გადახდისა და ვალდებულების შესრულების ერთდროულად მოთხოვნის დაუშვებლობასთან დაკავშირებით.

სააპელაციო პალატამ განმარტა, რომ პირგასამტეხლო წარმოადგენს მოთხოვნის უზრუნველყოფის საშუალებას, რომლის მიხედვითაც, მოვალე ვალდებულების შესრულების ვადის გადაცილებისათვის ან ვალდებულების სხვა სახის დარღვევისათვის იხდის მხარეთა შეთანხმებით განსაზღვრულ ფულად თანხას. ამდენად, პირგასამტეხლოს გამოყენებისათვის აუცილებელია შემდეგი წინაპირობების არსებობა, კერძოდ, საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის მიხედვით, პირგასამტეხლო შეიძლება არსებობდეს მხოლოდ ფულადი თანხის სახით. ამასთან, იდენტიფიცირებადი უნდა იყოს ფულადი თანხის ოდენობა. პირგასამტეხლოს სახით გარკვეული ოდენობის ფულად თანხაზე უნდა არსებობდეს მხარეთა შეთანხმება. შეთანხმება მოითხოვს წერილობით ფორმას. პირგასამტეხლოს, როგორც მოთხოვნის უზრუნველყოფის ღონისძიების, გამოყენების წინაპირობაა ვალდებულების შეუსრულებლობა ან ვალდებულების დარღვევა. პირგასამტეხლოს მიზანია ვალდებულების შეუსრულებლობის ან ვალდებულების დარღვევის თავიდან აცილება, ხოლო ვალდებულების დარღვევის პირობებში ე.წ. „პრეზუმირებული მინიმალური ზიანის“ ანაზღაურების უზრუნველყოფა, რაც არ წარმოადგენს ფაქტობრივი ზიანის ეკვივალენტ ფულად თანხას და არც ფაქტობრივად დამდგარი ზიანის ანაზღაურებას

ემსახურება. შესაბამისად, პირგასამტეხლოს მოთხოვნის პარალელურად ვალდებულების შესრულების მოთხოვნა დაუშვებელია, თუ, რა თქმა უნდა, დარღვევა ვადაგადაცილებაში არ მდგომარეობს, ხოლო პირგასამტეხლოსთან ერთად ზიანის ანაზღაურების მოთხოვნა სავსებით შესაძლებელია. პირგასამტეხლოს ფუნქცია ვალდებულების შესრულების უზრუნველყოფაა. იგი კრედიტორის მხრიდან ვალდებულების შესრულების მიზნით მოვალეზე „ზეწოლის“ განხორციელების ერთგვარი ბერკეტია, ამასთან, ვალდებულების შეუსრულებლობის ან არაჯეროვანი შესრულების შემთხვევაში, პირგასამტეხლოს მიღების მიზნით, კრედიტორი ზიანის მტკიცების ტვირთისაგან გათავისუფლებულია.

პალატამ მიზანშეწონილად მიიჩნია, განსაკუთრებული ყურადღება გაემახვილებინა პირველი ინსტანციის სასამართლოს დასკვნაზე, რომლის მიხედვითაც, ვალდებულების შესრულება და პირგასამტეხლოს დაკისრების მოთხოვნა ერთდროულად დაუშვებელია. პალატამ გაიზიარა პირველი ინსტანციის სასამართლოს მითითებული დასკვნა, თუმცა, აქვე დამატებით განმარტა, რომ საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი იმთავითვე ადგენს კანონით დადგენილი წესით შეთანხმებული პირგასამტეხლოს დაკისრების შესაძლებლობას ვალდებულების არაჯეროვანი შესრულების შემთხვევაში, შესაბამისად, ვალდებულების არაჯეროვანი შესრულების პირობებში პირგასამტეხლოს დაკისრება კანონშესაბამისი და მართლზომიერია, ვინაიდან, ასეთ შემთხვევაში ვალდებულება არაჯეროვნადაა შესრულებული, რაც პირგასამტეხლოს მოთხოვნის შესაძლებლობას არ გამოორიცხავს. რაც შეეხება შესრულების მოთხოვნის პარალელურად პირგასამტეხლოს მოთხოვნის დაუშვებლობას, აღნიშნულ შემთხვევასთან საქმე მხოლოდ იმ შემთხვევაში გვაქვს, როდესაც კრედიტორი არაჯეროვანი შესრულების პარალელურად შესრულების გამოსწორებას, ანუ

ჯეროვან შესრულებას ითხოვს და ამასთან, არაჯეროვანი შესრულების საფუძველით პირგასამტეხლოს დარიცხვაზეც აცხადებს პრეტენზიას.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსის 419-ე მუხლის კონტექსტში კრედიტორს ერთდროულად არ შეუძლია მოითხოვოს ვალდებულების ჯეროვანი შესრულება და პირგასამტეხლო. ვალდებულების არაჯეროვანი შესრულების შემთხვევაში კი პირგასამტეხლოს მოთხოვნა გამორიცხულია, როდესაც კრედიტორი არაჯეროვანი შესრულების ნაცვლად ჯეროვან შესრულებას ითხოვს.

საქართველოს სამოქალაქო კოდექსი პირგასამტეხლოს შემცირების შესაძლებლობას იძლევა. პირგასამტეხლოს შემცირების უფლება სასამართლოს აქვს მინიჭებული. ეს ის იშვიათი გამონაკლისთაგანია, როდესაც კანონი სახელშეკრულებო თავისუფლებაში ჩარევას დასაშვებად მიიჩნევს. თუმცა, ამგვარი ჩარევა გარკვეულ შეზღუდვებს ექვემდებარება. კანონის სიტყვასიტყვითი განმარტების შედეგად, მაღალი პირგასამტეხლო არ მცირდება. შემცირებას მხოლოდ „შეუსაბამოდ მაღალი“ პირგასამტეხლო ექვემდებარება. პირგასამტეხლო შეუსაბამოდ მაღალია თუ არა, შეფასებითი კატეგორიაა და ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში საქმის გარემოებების ერთობლივი ანალიზის შედეგად წყდება. ამასთან, შეფასების მიზნებისათვის მხედველობაში მიიღება პირგასამტეხლოს აშკარა შეუსაბამობა ვალდებულების დარღვევის შედეგებთან, რაც შეიძლება გამომდინარეობდეს პირგასამტეხლოს განსაკუთრებით მაღალი პროცენტიდან, ზიანის უმნიშვნელო ოდენობიდან, ვალდებულების დარღვევის მოკლე ვადიდან და ა.შ. პირგასამტეხლოს „აშკარა შეუსაბამობის“ თაობაზე მტკიცებულებებს წარადგენს პირი, რომელიც მის შემცირებას ითხოვს.

Contact information

bakertilly
7 Bambis Rigi, 0105, Tbilisi.
(+995 32) 2438 999

office@bakertilly.ge
www.bakertilly.ge

This newsletter contains information about Legal, Tax and court practice latest updates. Every effort is made to provide accurate and complete information. However, Baker Tilly Georgia cannot guarantee that there will be no errors. These informational materials are not intended, and should not be taken, as legal or tax advice on any particular set of facts or circumstances. Please, contact our professionals for specific Tax or Legal issues.

Baker Tilly Georgia Ltd trading as Baker Tilly is a member of the global network of Baker Tilly International Ltd., the members of which are separate and independent legal entities.